

Szanowni Państwo!

Bezpieczeństwo wewnętrzne to szerokie pojęcie, obejmujące wiele elementów funkcjonowania państwa i życia obywateli. Wpisuje się w nie między innymi bezpieczeństwo publiczne, ustrojowe, społeczne, kulturowe, informacyjne, ekonomiczne, ekologiczne, cyberbezpieczeństwo. Zapewnienie bezpieczeństwa wewnętrznego to jedno z najważniejszych zadań, to fundament stabilności Rzeczypospolitej Polskiej, w której jest możliwy niezakłócony rozwój społeczno-gospodarczy i której znaczenie na arenie międzynarodowej rośnie.

Moją intencją jako redaktora naczelnego „Przeglądu Bezpieczeństwa Wewnętrznego” jest zadbanie o to, aby prezentowane treści ukazywały jak najszerszy zakres zagadnień dotyczących przedmiotowego bezpieczeństwa i były zróżnicowane, a poruszana problematyka – ważka i na czasie. Wspólnie z autorami, pod czujnym okiem recenzentów i członków Rady Naukowej, będziemy dokonywali analiz i ocen i na tej podstawie przedkładali rekomendacje. Wiemy, jak ważną rolę w zapewnianiu bezpieczeństwa i przeciwdziałaniu zagrożeniom odgrywa świadome i wyedukowane społeczeństwo, dlatego chcemy dotrzeć z wiedzą do jak najszerszych kręgów. Obok artykułów naukowych w PBW będą się więc ukazywać wywiady z ekspertami i relacje z warsztatów i konferencji naukowych poświęconych interesującym nas tematom. Ponadto chcemy kontynuować zamieszczanie recenzji książek zawierających treści związane z bezpieczeństwem.

O roli edukacji, ale postrzeganej systemowo, pisze w tym numerze dr hab. Ilona Urych. Jej artykuł jest krytyczną refleksją nad programami kształcenia w zakresie bezpieczeństwa na różnych szczeblach edukacji szkolnej i w uczelniach wyższych.

Jesteśmy w ważnym momencie w kontekście wzmocnienia odporności państwa i społeczeństwa. Z początkiem stycznia 2025 r. w Polsce weszła w życie długo wyczekiwana ustawa o ochronie

ludności i obronie cywilnej. Zagadnieniom dotyczącym bezpieczeństwa ludności została poświęcona książka pt. *Mechanizmy ochrony ludności w redukcji ryzyka katastrof. Wybrane zagadnienia*, pod redakcją funkcjonariuszy Straży Pożarnej: Pawła Gromka, Mariusza Feltyńskiego i Moniki Wojałowskiej. Znajomość tej publikacji może pomóc w zrozumieniu istoty ochrony ludności cywilnej w Polsce, na co zwraca uwagę w swojej recenzji dr Julia W. Tocicka. Zachęcam do lektury.

Oczekujemy także na nowelizację ustawy o zarządzaniu kryzysowym, która uwzględni nie tylko zapisy wspomnianej wcześniej ustawy, lecz także wprowadzi przepisy dotyczące unijnego mechanizmu ochrony ludności oraz zaimplementuje do polskiego porządku prawnego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) o odporności podmiotów krytycznych, czyli dyrektywę CER. W PBW nie mogło więc zabraknąć problematyki związanej z polską infrastrukturą krytyczną. Jej ochronie poświęcono w kraju wiele debat publicznych. W styczniu tego roku wzięłam udział w konferencji „Ewolucja prawa w zarządzaniu kryzysowym i ochronie infrastruktury krytycznej”. O dobrych praktykach i wyzwaniach w tym obszarze mówią w wywiadzie dla PBW Ireneusz Jabłoński i Piotr Grzybowski z Polskiego Instytutu Kontroli Wewnętrznej, który był organizatorem tego spotkania. Z kolei David Cybulski poruszył w swoim artykule problematykę cyberbezpieczeństwa w sektorze energetyki morskiej i okołomorskiej w kontekście planowanych przez Polskę strategicznych projektów energetycznych na Morzu Bałtyckim.

W tym numerze wiele miejsca poświęcamy również nowoczesnym technologiom. W dziale „Prace konkursowe” prezentujemy tekst Marty Grzywacz na temat transformacji energetycznej związanej z przejściem na czystą energię i roli sektora wodorowego w zachowaniu bezpieczeństwa ekonomicznego państwa. O możliwościach wykorzystania nowoczesnych technologii i narzędzi do wsparcia procesu monitorowania zagrożeń napisali dr Jarosław Przyjemczak i Małgorzata Wolbach. Ten wątek zaistniał również w wywiadzie z kmdr. Sebastianem Kalitowskim, z którym rozmawiałam o ochronie polskich obszarów morskich między innymi przed zagrożeniami hybrydowymi ze strony Federacji Rosyjskiej. Motyw szpiegostwa i innych obcych wpływów jest obecny także w artykule dr. Marka Klasy i Michała Klasy, którzy opisują rosyjską „specjalną operację wojskową” jako nieudany *coup de main*, oraz – w kontekście historycznym –

w pracy konkursowej Szymona Głównki analizującej system wywiadu i kontrwywiadu w napoleońskiej Francji.

W ostatnich latach wiele uwagi poświęca się bezpieczeństwu naszych granic. Doktor Łukasz Forys oraz dr Kornelia Stępień przeanalizowali wpływ kontroli ruchu drogowego na zwalczanie przestępczości transgranicznej. Bezpieczeństwo to także przeciwdziałanie zagrożeniom ekstremistycznym. Patryk Król opisał nowe ruchy antypaństwowe w Polsce, inspirowane amerykańskim ruchem sovereign citizen, i przedstawił propozycje działań prewencyjnych, które mogłyby ograniczyć wpływ tych zjawisk na polskie społeczeństwo.

Zapraszam Państwa także do zapoznania się z wywiadem z insp. dr. Robertem Żółkiewskim, który opowiedział o szansach i możliwościach, jakie daje służba w formacji mundurowej. Jego ciekawe doświadczenia zawodowe mogą stanowić zachętę dla młodych ludzi, którzy chcieliby się poświęcić pracy na rzecz wzmocnienia bezpieczeństwa wewnętrznego Polski.

Dziękuję autorom za przedstawienie efektów swoich wysiłków badawczych na łamach PBW i recenzentom za wsparcie w ocenie merytorycznej nadsyłanych treści. Słowa podziękowania kieruję również do członków nowo utworzonej Rady Naukowej oraz do zespołu redakcyjnego.

Redaktor naczelny
dr Daria Olender